

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

NA HRVAŠKEM JE BIL eno leto. UBIT 19. maja župnik Gašič v Kometincih.

KOT ZVERI. — Nedavno so ubili komunisti v bližini Karlovca župnika pri belem dnevu na cerkvenem pragu. Počakali so ga pred cerkvijo in tam pobili. Potem so postavili okrog umirajočega kordon, da ne bi nihče mogel blizu. Pa je prebila kordon neka žena in se vrgla pred umirajočega. Komunisti se zapode proti njej in jo vlečejo proč. Tedaj je ljudstvo v splošno vilo: "Zver! Ali ne vidite, da je to njegova mati?" Tako je v komunističnem raju.

DVE OBSODBI. — Kanonik v Senju v hrvaškem Primorju Matija Glažar je bil obsojen na štiri leta zapora, ker je blagoslovil nekemu svetinjo. Ta pa je kasneje odšel med križarje. Kakor da je ta svetinjska vzrok, da je oni bežal pred komunisti med upornike!

Ob istem času je bil na bližnjem otoku Krku pod pritiskom ljudske nejevolje obsojen neki komunist na eno leto zapora s pravico, da se pritoži. In ta je ubil nekega duhovnika. Taka je pravičnost v komunistični državi. Kako naj potem obstoji? Za blagoslov svetinjske upornika štiri leta, za uboj duhovnika pogojno

SEST MESECEV VEZAL IN STISKAL SENO. — Na kakšna prisilna dela gonijo partizani duhovnike, pove pismo nekega duhovnika iz Hrvaške, ki piše svojemu bratu v tujino. Ta piše, da je bil obsojen na to, da je vezal in stiskal seno in to v kraju, kjer je bilo njegovo službeno mesto. Vse, da bi duhovnika ponižali in mu vzeli ugled. — Seveda bodo pisali, da ne preganjajo nikogar radi vere.

OBSOJEN KAPUCIN. — V Osijeku na Hrvaškem je bil obsojen na 18 let ječe kapucin Anzelm Canjuga, znan hrvaški komponist. V okolici Osijeka je upravljaval sedaj tri župnije. Njegovo posebno veselje je bila glasba. Obsojen je bil, češ da je delal proti "ljudstvu."

ZAGREBSKI FRANČISKANCI iz samostana v Vrbaničevi ulici so se vsi znašli pred kratkim — v ječi. Oznaka je vse pobrala in odpeljala, češ da delajo proti ljudski vladi. Zaprli so tudi dve sestrki, ki sta oskrbovali kuhinjo. Tudi te so nevarne "novi" Jugoslaviji. Samostan je zaplenjen v korist državi.

PROCESIJA SV. REŠNJE- GA TELESJA je bila v Zagrebu naravnost zabranjena. Tako so odpravili to toliko stoletij stara

(Dolje na 3. strani)

AMPAK SVOJH \$6 HOČE PA NA VSAK NAČIN DOBITI

Akron, O. — Roy Blackburn, ki je študiral medicino na ohij-ski univerzi, zdaj bo pa menda kmalu študiral zakone države v jetnišnici, ker je izropal Goodrich Co. na 24. jun. za \$31.250, zahteva \$6, kolikor ima zasluženega pri isti kompaniji. Bil je namreč tam uslužben, da si je vse natančno ogledal, potem pa kvital in čez par dni izvršil rop. Skoro ves denar so dobili nazaj.

Blackburn je na svobodi pod varščino \$10.000, dokler pride pred poroto, obtožen roba.

Papež svari, da se ne sme zaslužiti delavca

Rim. — Papež Pij je sprejel v avdienci člane ameriške delegacije, ki so se udeležili konferen-cije Mednarodne delavske zveze v Genevi.

Ob tej priliki je papež govoril delegaciji, da se bo izboljšal položaj delavca le v družbi, kjer je mož svoboden in katerega pravice so spoštovane od države.

Papež je naglašal razliko med demokracijo in komunizmom. Komunistični sistem, je rekel, odreja delavstvu njih pravice ter jih napravi sužnje birokratske klišeje.

"Pošten delavec ne izboljša svojega položaja s tem, da bi teptal svobodo drugih, je rekel papež. Zato ga bo pa Cerkev vedno branila proti vsakemu sistemu, ki bi mu odrekal njegove pravice, ki mu ne gredo po kakih civilnih družbah, ampak radi njegove lastne človečanske osebnosti."

Okrajni semenj bo v Berea, O. 13. avg.

Okrajni semenj za okraj Cuyahoga bo v Berea, O. od 13. do 17. avgusta. To bo že 51. letni semenj take vrste.

Vladni kabinet Burme je bil skoro ves postreljen

London. — Angleška vlada naznanja, da so teroristi pomorili skoro ves začasni vladni kabinet Burme, ki je doslej neodvisnost od Anglije. General San, star 32 let, ki bi bil prvi ministrski predsednik Burme in 5 njegovih ministrov je bilo postreljenih.

Gen. San in njegov kabinet so bili zastopniki Protifašistične ljudje svobodne lige, ki je dobila pri volitvah v aprilu veliko večino in ki se je pogajala z Anglijo za samostojnost Burme. Liga je izločila od vlade komuniste, ki so hoteli naščutiti kmete in delavce k upor, češ, da Burma ni dobila dovolj od Anglije.

Pred vladno palačo, kjer je bila vlada ravno pri seji, se je pripeljal avto. En možki je ostal v avtu, pet jih je odšlo pa s strojnimi v palačo. Stražarji, ki jih je hotela ustaviti, so pobili, nato pa stopili v zborovalno dvorano ter tam obsuli s kroglicami vladne uradnike. Šest jih je bilo pri prči mrtvih, dva sta bila pa težko ranjena. Ves vladni kabinet je štel deset mož.

Angleški guverner, ki je na vladi, dokler ne bi domačini prevzeli vlade, je razglasil nad glavnim mestom Rangoon obse-dno stanje in pozval narod naj ostane miren.

Devetkrat v letalu, pa le enkrat pristal

Fulton, Mo. — Ray Little se že devetkrat prej dvignil v zrak z letalom, pa samo enkrat je pristal z letalom na tleh. Oni dan je naprosil nekega pilota, naj ga vzame v zrak, da bo videl, kako se z letalom pristane na tleh. Prej je služil pri parašutarjih in je moral vselej skočiti z letala.

Danes je ravno 40 let, odkar je bil ljubljanski nadškof dr. Gregorij Rožman posvečen v duhovnika. Posvečen je bil v Celovcu, kjer je danes kot begunec pred komunisti.

Poslanska zbornica je odobrila predlog, da se združi bojno silo

Washington. — Poslanska zbornica je sprejela predlog, ki določa spojitve vse bojne sile pod eno poveljstvo, katere-mu bi načeloval tajnik za na-rodno varnost. Vladna admi-nistracija podpira to akcijo, enako tudi obe vojni edinici, armadna in mornariška.

Zbornica je tudi sprejela dodatek, ki ga je predlagal poslanec Brown iz Ohia, da mora načelovati inteligenčnemu uradu civilna oseba. S tem je odstranjena vsaka možnost, da bi dobili kake vrste vojaško diktaturo po vzorcu nemške Gestape.

Armada, mornarica in zračna sila ostanejo vsaka pod svojim poveljstvom, toda vsem skupaj bo načeloval civilni taj-nik za narodno varnost.

Poslovanje vseh edinic, vključno kora marinov, ostane isto kot doslej, z izjemo, da bodo vse bojne edince pod enim vrhovnim poveljstvom, dočim so bile dozdaj vsaka pod svojim samostojnim. Mnogo je bilo debate o tem v kongresu in zlasti mornarica je temu nasprotovala.

Prvi tajnik vseh bojnih edinic bo najbrže James V. Forrestal, sedaj mornariški tajnik.

Noče dati pomoči Rusiji in satelitom

Washington. — Poslanec Dirksen iz Illinoisa je rekel, da bo vložil predlog, da se ne da nobene podpore onim deželam, ki se niso udeležile konference v Parizu za obnovo Evrope.

Guv. Dewey ima obljubo 3 zapadnih držav

Bozeman, Mont. — Newyorški guv. Dewey, ki se pogaja za predsedniško nominacijo republikanske stranke, je do-bil zagotovilo voditeljev držav Washington, Montana in Ida-ho, da ga bodo podpirale za nominacijo.

LETALIŠČE OB JEZERU BO KMALU GOTOVO

Novo letališče ob jezeru v Clevelandu bo gotovo še pred koncem avgusta, trdijo mestni uradniki. Delavci že zbirajo zemljo severno od jezer-ske ceste med 12. in 26. cesto.

Postavili bodo tudi hangarje za 10 letal in parkališče za 500 avtov. Ako vreme ne bo pose-bno nagajalo, bodo začela leta-la pristajati na tem novem le-tališču ne kasneje kot 30. avg.

Bevin ne vidi, da bi prišlo do vojne za časa sedanjih generacij

Morpeth, Ang. — Angleški zunanji minister Bevin je govoril na pikniku premogarjev ter izjavil, da v kolikor more predositi svetovni položaj, da ne bo prišlo do kake svetovne vojne za časa te genera-cije.

Poudaril je tudi važnost Zed. držav kot vodilna svetovna sila ter izrazil upanje, da se Zed. države ne bodo nikoli več umaknile iz Evrope.

Bevin je tudi pomiril Fran-cijo, ki misli, da je namen Zed. držav in Anglije obnoviti nekdanjo moč Nemčije, da to ne odgovarja resnici. Nemčija mora biti obnovljena ekonomsko kot vsaka druga dežela in nič več, je rekel Bevin.

Zdaj je za Trumana, pravi Whitney

Pittsburgh, Pa. — A. F. Whitney, predsednik unije železničarjev je izjavil, da bo glasoval za Trumana, če bo drugo leto kandidiral. Pred enim letom je isti Whitney izjavil, da bo "potrošil milijone," da bo porazil Trumana.

Zed. države so varuh japonskih otokov

Washington. — Zed. države so prevzele administracijo nad otoki, ki so jih v vojni vzeli Japoncem. Admiral Denfeld je bil imenovan za visokega komisarja.

Kongres je odobril predlog, da veterani vnovčijo bonde

Bondi so bili dani veteranom kot plača za nevezete dopuste

Washington. — Senat je so-glasno odobril predlog, ki ga je poslanska zbornica odobrila že prej, namreč, da po 1. sept. veterani lahko vnovčijo bonde, ki so jih dobili za neporablje-ne dopuste za časa vojaške službe. Predlog je bil poslan v Belo hišo predsedniku v pod-pis. Bondi znašajo vsoto \$1-800.000.000, ki jih bo dobilo 9.000.000 vojnih veteranov.

Senat je tudi sprejel pred-log, da se zviša veteranom de-narna podpora, ako hodijo v šolo. Predlog je bil poslan v poslansko zbornico.

Senator Taft iz države Ohio je rekel, da on smatra to pla-čilo vojnim veteranom za ne-porabljene dopuste kot del narodnega dolga in če jim da-mo za to v gotovini, je toliko, kot bi odplačali to vsoto na naš narodni dolg.

Vlada je izdala veteranom bonde kot plačilo za neporabljene dopuste. Ti bondi so bi-li izplačljivi v teku 5 let. Po novem predlogu jih pa veterani lahko vnovčijo, če hočejo, po 1. sept.

Senatni predlog, ki bi zvišal podporo veteranom, ki hodijo v šolo, bi to zvišal za samskega veterana od \$65 na \$75 na mesec, oženim z otroci od \$90 na \$120. Senat je bil mnenja, da vzpričo dražjih življenjskih potrebščin je treba tudi veteranom dati nekaj več, da bodo mogli izhajati.

Vojni tajnik Patterson je odstopil po 7 letih zveste službe

Washington. — Vojni tajnik Robert P. Patterson se je od-povedal uradu. V pismu na predsednika Trumana je pro-sil, naj stopi resignacija v ve-rovilo ne kasneje kot v četrtek.

Predsednik Truman je spre-jel resignacijo in imenoval ta-koj namestnika, Kenneth C. Royall iz North Caroline, ki je bil dozdaj pomožni vojni taj-nik.

Patterson je bil imenovan za vojnega tajnika, ko se je od-povedal uradu Henry L. Stim-son.

Voditelji romunske ljudske stranke prijeti tik pred begom

Bucharest. — Več glavnih voditeljev Narodne ljudske stranke, ki je vodila glavno opozicijo proti komunistični vladi, je bilo aretiranih na le-tališču zunaj mesta, ko so ho-teli zbežati iz dežele.

Med prijetimi so: Ion Miha-lache, podpredsednik stranke; Nicholas Panescu, generalni tajnik. Dr. Juliu Maniu, pred-sednik, je bil prijet, da se pred še-stimi dnevi v nekem sanatoriju, kjer je iskal zdravja.

Aretacijo je potrdil notranji minister, ki je izjavil, da so ho-teli prijeti voditelji strmoglaviti sedanjo "ljudsko" vlado, ki ima vso zaslombo Moskve.

Bodite previdni, kadar gre-te preko ceste. Prekoračite to-sto samo pri signalni luči!

V SEVERNI OHIO BO ODPRT LOV NA SRNE

Columbus, O. — Srne so se tako zaredile v 8 ohijjskih ok-rajih, da so že postale nadlež-ne farmarjem. Zato je držav-ni oddelek za konservacijo do-volil lov na srne.

V okrajih Lake, Geauga, Ashtabula, Trumbull, Portage, Columbiana, Jefferson in Car-roll bo dovoljeno streljati srne 17., 18. in 19. decembra. Po-leg navadnega lovskega dovo-ljenja mora vsak lovec imeti še posebno dovoljenje, za kate-rega bo plačal \$5.

Predsednikov veto za dohodninske davke je zmagal v kongresu

V senatu je manjkalo 5 glasov, da bi pregla-sovali predsednika

Washington. — Torej do-hodninski davki zaenkrat ne bodo zmanjšani. Predsednik Truman je predlog za znižane davke vetiral in v senatu niso mogli dobiti dovolj glasov, da bi preglasovali predsednikov veto. Glasovanje je bilo 57 glasov, da se porazi predse-dnikov veto, 36 proti. Torej je manjkalo 5 glasov za dvotre-tjinsko večino, ki je potrebna, da se preglasuje predsednika, kadar ta kak predlog vetira.

Proti predsedniku je glasova-lo 47 republikancev in 10 demokratov; s predsednikom pa 33 demokratov in 3 repu-blikanci.

V poslanski zbornici je bila stvar drugačna. Tam je bilo oddanih 299 glasov, da se po-razi predsednikov veto in 108, da se ga podpre. Torej je bi-lo oddanih 27 glasov več, kot pa znaša dvotrejinska veči-na. Toda da se preglasuje predsednikov veto sta potrebni dvotrejinski večini v obeh zbornicah in ker je senat ni-mogel dobiti, je bil predlog za nižje davke vržen v koš potem, ko je bila debata o njem v kon-gresu 6 mesecev in 15 dni.

Nov predlog za nižje davke ne more priti prej pred kon-gres kot v prihodnjem zaseda-nju, ki se prične v januarju.

Za vsem tem je politično ozadje. Predsednik ni hotel podpisati davčne predloge iz edinega vzroka, da ne bi do-bili za to kredit republikanci. Ako bo hotel predsednik kak-tak predlog spraviti skozi kon-gres prihodnje leto, ko bodo predsedniške volitve, ga bodo pobijali republikanci. Na iz-gubi v tej politični borbi je pa 49.500.000 davkoplačevalcev, ki so žrtve te politične ribarije.

Iz raznih naselbin

De Pue, Ill. — Dne 1. jul. je v bolnišnici v Princetonu, Ill., umrl Vincent Machek, star 74 let, doma iz Trške gore, občina Št. Peter pri Novem mestu, član SNPJ. Podlegel je operaciji na mehurju. Bil je eden prvih slo-venskih naseljencev v tem kra-ju in ves čas do lani vodil groce-rijo in mesnico in nekaj časa tu-di gostilno. Zapušča ženo, dva sinova, poročeno hčer, štiri vnu-ke in štiri vnukinje ter več dru-gih sorodnikov.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Sedma obletnica

Jutri ob 7:45 bo darovana v cerkvi sv. Vida maša za pokoj-no Dorothy Sober v spomin 7. obletnice njene smrti.

Vrnitev iz bolnišnice

Mrs. Margaret Ahlin iz 1101 E. 66 St., se je vrnila na svoj dom iz St. Alexis bolnišnice. Tem potom se želi zahvaliti za cvetlice, obiske in kartice.

Prestal operacijo

Frank Jakse iz 840 Babbitt Rd. je srečno prestal operacijo v Glenville bolnišnici. Povrnil se je domov, kjer se nahaja še pod zdravniško oskrbo.

NOVI GROBOVI

John Mesnar

Na 5. julija je pri ribolovu v Fairport, O., utonil John Me-snar, star 47 let, bivajoč na 106 E. 216 St. v Euclid, O. Tukaj zapuša žalujočo soprogo Ol-go roj. Grzel, brata Rudolfa v Pittsburghu, Pa., tri nečake in štiri nečakinje in več sorodni-kov.

Rojen je bil v vasi Sabonje pri Ilirski Bistrici, kjer zapu-šča brata Josipa in več sorod-nikov. Tukaj je bival 27 let ter je bil član društva France Prešeren št. 17 SDZ. Zadnjih 10 let je bil zaposlen pri Chase Brass and Co. kot inspektor.

Pogreb bo v torek zjutraj ob 8:45 iz Zeletovega pogrebne-ga zavoda na 152. cesti v cerkev sv. Križa na 200 St. in Lake Shore Blvd. ob 9:30 in na po-kopališče Kalvarija. Naj počiva v miru, preostalim sožalje.

Darovi za begunce

V našem uradu so bili izro-čeni sledeči darovi za sloven-ske begunce: Dr. Anthony J. Perko in Anton Grdina, sta darovala vsak po \$50.00 ne-imenovan je daroval \$2, ne-imenovana \$3, Mrs. Frances Vidmar iz Saranac Rd. pa \$10. Iskrena zahvala za blago-hotni dar in priporočamo še drugim, da bodo kaj darovali ob priliki.

Posvetovanja za uporabo premoga iz Porurja bodo v Washingtonu

Washington. — Državni taj-nik Marshall je včeraj povedal, da se bodo pričela drug teden tukaj posvetovanja glede upo-rabe premoga iz nemškega Po-rurja. Ti nemški premogov-niki so glavni pogoj, da se spravi v tek obnova Evrope, je re-kel Marshall.

Pri tem posvetovanju bodo navzoči samo angleški in ame-riški zastopniki, ker se tisti kraji nahajajo samo v angleški in ameriški zasedbeni coni. Ru-sija in Francija nista bili po-vabljeni.

Glede masne aretacije komu-nistov po Grčiji je Marshall iz-javil, da je bila to popolnoma zadeva grške vlade.

Misija za Grčijo je odpotovala

New York. — 21 članov ame-riške misije za pomoč Grčiji je odpotovalo z letalom na Gr-ško. Načelnik misije, Dwight Griswold, je že tam.

AMERIŠKA DOMOVINA

(JAMES DEBEVECO, Editor)
 6117 St. Clair Ave. E. Cleveland 4, Ohio
 Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA:
 Za Ameriko na leto \$7.00; za Cleveland in Kanado po pošti na leto \$8.00.
 Za Ameriko pol leta \$4.00; za Cleveland in Kanado po pošti pol leta \$4.50.
 Za Ameriko četrt leta \$2.50; za Cleveland in Kanado po pošti četrt leta \$2.75.
 Za Cleveland in okolico po razpisu: celo leto \$7.00, pol leta \$4.00, četrt leta \$2.50.
 Posamezna številka stane 5 centov.

SUBSCRIPTION RATES:
 United States \$7.00 per year; Cleveland and Canada by mail \$8.00 per year.
 U. S. \$4.00 for 6 months; Cleveland and Canada by mail \$4.50 for 6 months.
 U. S. \$2.50 for 3 months; Cleveland and Canada by mail \$2.75 for 3 months.
 Cleveland and suburbs by Carrier \$7.00 per year; \$4.00 for 6 months; \$2.50 for 3 months.
 Single copies 5 cents each.

Entered as second-class matter January 6th 1936, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd 1879.

83 No. 141 Mon., July 21 1947

Veliki časi

Te dni hite naše misli k dvema slovenskima knezoma. 5. julija pred desetimi leti je Ljubljana z vso žalno slovenskostjo spremila k zadnjemu počitku enega velikih slovenskih mož nadškofa dr. Antona Bonaventura Jegliča. Danes 21. julija obhaja njegov naslednik na ljubljanski škofiji škof dr. Gregorij Rožman štirideseto obletnico mašništva. Dve imeni, ki kličeta v spomin toliko bojev in žrtve katoliškega slovenskega naroda.

Par dni pred svojo smrtjo je veliki Jeglič 29. junija 1937 na zborovanju slovenskih fantov in moških v Celju govoril o satanovi fronti: "Satan ima že svojo fronto, pa ima tudi Kristus svojo fronto." Stari mož je vedel, kaj govori. Vse svoje življenje se je boril na Kristusovi fronti proti fronti satanovi. Komaj je postal ljubljanski škof, že se je ves slovenski liberalizem s svojimi izrodki zapodil z vsem besom proti njemu. Koliko grdih napadov, koliko sumničev in koliko podlih obrekovanj je moral prestati v tem boju. Pa ni nikoli omahoval, saj je vedel, da morajo v tem boju na Kristusovi strani največ prenesti nasledniki apostolov, ki jim je bilo napovedano: "Služabnik ni večji ko njegov gospod. Če so mene preganjali, bodo preganjali tudi vas." Jeglič se je boril zraven pa delal, organiziral, gradil. Pisal knjige vernikom in duhovnikom, dvigal cerkvene družbe, prisiljal na pomoč vsaki krščanski organizaciji, sezidal mogočne zavode za mladino — da naštejemo samo nekatera njegova dela.

V duhu je gledal Jeglič še težje boje s satanovo fronto. V zadnjem govoru, ki ga je govoril svojemu ljudstvu, je ugovarjal: "Živimo v velikih časih. Naš čas je velik, ker dela veliko hudobijo. Kako strašno se je hudobija razpasla na vseh straneh! Tudi pri nas na Slovenskem je že začela s svojim groznim delom. Hudobija bo še rasla, to vidimo od leta do leta!" Tako gleda veliki mož kot prerok v strašno dobo, ki jo pod komunizmom, tem najizrazitejšim sovražnikom krščanstva, sedaj doživlja slovenski narod v stari domovini. Toda nikakor ne obupuje. Za slovo od svojega naroda vzklika: "Zvesti bomo ostali, pa naj pride nad nas karkoli. Tako bomo veliki dočkali velike čase."

Jeglič je v duhu gdel veliki čas trpljenja katoliškega slovenskega naroda, njegov naslednik Gregorij Rožman s svojim narodom to preživlja. Niti štiri leta od Jegličeve smrti niso pretekla, ko je nemški nacizem zadiljal po Slovenskem in udaril predvsem po katoličanih, zvestih Cerkev. Duhovščina Stajerske in Gorenjske je morala zapustiti svoje vernike in ti so ostali prepuščeni samovolji Hitlerjevih tolp. Po zlomu Italije je Nemec vdrl tudi v Ljubljano. Tam je bila satanova fronta, ki jo je Jeglič v duhu gledal, močna že brez Nemcev. Vpliv komunizma se je v ovčji obleki osvobodilnega boja zajedel celo med katoličane. Mnogim je bilo težko spoznati bojne zvijače komunističnih partizanov; mnogi so jim sledili v misli, da so to res borci za narodovo svobodo. Toda ti navidezni borci za narodno svobodo niso napadli Nemcev, ampak so začeli z ubijanjem zavednih slovenskih katoličanov. Da bi upravičili svoje umore, so o vsakem pobitem razširili glas, da je narodni izdajalec. Ustvarili so zmedo, da velja beseda pisma: "Izdajal pa bo v smrt brata brata in očca sina, in otroci bodo vstajali zoper starše in jih izročali v smrti in sovražili vas bodo vsi zaradi moje ga imena." — Tedaj je prišla ura, da je nastopil škof Rožman. V svojih govorih je razkrinkal hinavsko igro osvobodilne fronte in pokazal naravnost na volka v ovčji obleki — na komunizem. Takrat se je sprožil plaz sovraštva proti njemu. Vse, kar je bilo za komunizem in vse zaslepljeno sopotništvo se je zagnalo proti Jegličevemu nasledniku. Obrekovanje in psovovanje je bilo njih orožje. Da bi ga pred narodom umazali, so pazili na vsak njegov korak. Opazovali so ga, kot hinavski farizeji Kristusa. Če je moral po svoji službeni dolžnosti priti v stik z nemškim generalom, že so gledali, kako mu je podal roko in koliko se je pri tem izvljudnosti nasmešnil.

Na Tiho nedeljo beremo o Kristusu, da se je umaknil, ko so Judje pograbil kamne, da bi ga kamenjali. Tudi za škofa Rožmana je prišel ta dan. Zavezniki so strli nemško silo in Slovenci so pričakovali ameriških in angleških čet. Niso vedeli in niti misliti si niso mogli, da je Slovenija res izročena Titovim partizanom. Ko je komunistična drhal zasedala Slovenijo, se je škof Rožman z drugimi umaknil na Koroško, kjer v Celovcu na kraju svojega mašniškega posvečenja, praznuje svojo štirideseto obletnico, odkar je stopil pred oltar Gospodov, in pije s svojim Gospodom kelih trpljenja.

Tudi po Gospodovem umiku se sovraštvo judovskih farizejev ni pomirilo. Tako tudi sovraštvo partizanov proti Rožmanu ni odnehalo. Na vsak način so hoteli uničiti dobro ime katoliškega škofa. Pred poglavarje in kralje vas bodo vlačili zaradi mene," je govoril Odrješnik. Tudi ta beseda se je spopolnila nad škofom Gregorijem. V Ljubljani se je

zbralo sodišče partizanskih farizejev z lažnjivim imenom "ljudsko sodišče." Tu so sodili Slovenci svojega škofa v njegovi odsotnosti. Da bi izgledal kot velik zločinec, so ga postavili pred "sodišče" obenem z nemškim protestantom in slovenskim verskim odpadnikom. Judje so hoteli na vsak način obsoditi Kristusa, niso pa našli nikake krivde. Zato so ga imenovali zapeljivca. Sv. Avguštin pravi da je v tolažbo njegovim služabnikom, kadar tem očitajo zapeljivanje. Tudi škofu Rožmanu je moralo biti v tolažbo, ko je bral, da ne morejo najti na njem drugega, kot da je ljudi zapeljeval v boj proti komunizmu in tako postal "izdajalec." "Jaz ne najdem na njem nobene krivde," je rekel Pilat, pa je bil Kristus vseeno obsojen. Judje so mislili, da bo z njegovo obsodo njegov nauk uničen. Tudi na Rožmanu niso našli krivde. Obsojen je moral biti, ker so mislili, da tako zadajo najhujši udarec katoličanstvu na Slovenskem. Nikogar ni bilo ki bi mogel pri "sodišču" razkrinkati farizejsko hudobijo partizanov, noben list ni smel zapisati besede obrambe, ni ga prostora v zasluženi slovenski domovini, kjer bi bilo mogoče izpodbiti bedaste trditve o izdajalstvu.

Gonjo proti slovenskemu škofu so zanesli komunisti in njih sopotniki tudi v Ameriko. Pred dvanajstimi leti je hodil Rožman med ameriški Slovenci. Nič ne pretravamo, če rečemo, da je takrat osvojil srca vseh, ki je prišel z njimi v dotiko. Kljub temu so obreklijci uspeli, da so sedaj mnogi slepo verjeli v njegovo "izdajstvo." Veliki petek tako rad sledi Cvetni nedelji. Vprašujemo; ali je kdo izmed farizejev, ki so blatili Rožmanovo ime po Ameriki res sam verjel, da bi slovenski škof izdajal svoj narod. Iz njih je govorilo sovraštvo do krščanstva kot pri onih "sodnikih" v starem kraju. Katoliškega škofa sovražijo, ker svorajajo križ. In sovraštvo je slepo.

Da, to je veliki čas hudobije, kot je rekel ranjki Jeglič. Hudobija je na videz zmaga, kot je zmaga nad Kristusom. To je tudi veliki čas trpljenja in preizkušnja za slovenski narod. Jeglič je pozival: "Zvesti bomo ostali, pa naj pride karkoli." Ogromna večina naroda tam v starem kraju izpolnjuje danes to besedo o zvestobi. Tudi marsikak zapeljavec se vrača. Partizanski farizeji, ki so hoteli oblatiti škofa Rožmana, da bi ljudstvo odtrgali od Cerkev, morajo gledati, kako ta zvestoba raste. Njegovo trpljenje in trpljenje zvestih že rodi sadove.

"Tako bomo veliki dočkali velike čase." Da, pride tudi veliki čas vstajenja. Naj partizani še tako pečatijo kamen, ki so ga zavalili v svojih mislih na grob slovenskega katoličanstva, to bo vseeno vstalo.

Ko se oddolžujemo spominu velikega Jegliča in ko s spoštovanjem pozdravljamo mučeniškega škofa Gregorija Rožmana ob njegovem štiridesetletnem jubileju, smemo tudi v imenu ameriških katoliških Slovencev zagotoviti: "Zvesti bomo ostali, pa naj pride karkoli."

Odpri srce, odpri roke. . .

Tu prihaja pred vas DRUGI DEL Meškove povestice NA SVETI POST.

Ze davno, že v poletju se je bila namenila Anka v mesto. Sestričino je imela v mestu, ki je bila omožena s sodnijskim slugom. Tončka ji je bilo ime. Nekoč poleti je obiskala Tončka starše in pri ti priliki se je oglasila tudi pri Slaničevih. Prinesla je deci nekaj obleke. Starja je bila sicer že ta obleka in že ponošena. Tončkina otroka je nista več mogla in ne marala nositi. A Slamičeva je bila hvalena zanj, otroci so je bili veseli in srečni. Tetki so se prikljubili zdravi in čili malčki in obljubila je, da jim daruje o Božiču spet kaj. Poveljala je Anko, naj pride za Božič sama v mesto in vzame s seboj, kar in kolikor ji bo že mogla dati.

Anka se je odločila, da pojde

na sveti post. In res je vstala navsezgodaj, vzela denar iz postelje in ga spravila v žep. Zakurila je bolj ko navadno, da otroci ne bodo čez dan prezebali. Zbudila je deco jih oblekla in jim dala zajtrk. Obenem jim je pripravila obed — lonec prosene kaše. Postavila ga je na peč in naročila najstarejšemu, Pavelčku:

"Proti poldnevju vam deni kašo v skledo in jejte."
 "Ali opoldne še ne boste doma, mati?" je vprašal Tinče, šestleten majhen fantek, z živimi, ogledničnimi očmi.

"Opoldne še ne pridem, pa kmalu potem."

"In kaj nam prinesete, mamica?" je poizvedovala Tilka, petletno dekletce, otrok z bujnimi zlatimi kodri in modrimi očmi. Odkod je imela zlate kodre, krasne kakor svila in mehke kakor volna, in odkod je dobila te čudovite modre oči,

mati sama ni vedela — v vsi družini ni imel nihče tako sončnih las in tako krasnih oči.
 "Novo krilo dobiš, Tilka. Od tetine Karoline ga dobiš."
 "Novo krilo!" se je veselilo dekletce. "In žemlje nam prineseš od tetke, kajne, mama. Saj so nam jih prinesli tetka zadnjič tudi."
 "Da, žemlje, žemlje!" — Tinče je plosnil od same radosti z roko ob roko in iz oči mu je sijalo neskončno veselje.

"Meni pa konja, ki piska!" — se je vmešal vmes Peterček, najmlajši. V sami srčaji je stal ob materi in jo držal za krilo, kakor da bi je ne maral pustiti od doma, od sebe.

"Vsak nekaj dobi, a pridni morate biti in mirni. . . Peterček, sedi lepo k peči, da ti ne bo mrzlo. . . Vsi ostanite v sobi, dokler se ne vrnem. Zunanja vrata zaprem, da ne bi prišel kdo in vam storil kaj žalega."
 "A pred večerom pridete gotovo, mamica, kaj? Strah mi nas bilo" — je menil Peterček.

"Pridem, pridem gotovo. . . A kaj bi vas bilo strah, saj bo angel varuh pri vas, če boste lepo pridni."

"Bomo, mamica, bomo, da angel varuh ne odide od nas."

Anka je pokropila deco, prekrizala vsakega posebej, pokropila in prekrizala je tudi sebe in je odšla.

Otroci so prisluškovali, kako je zapirala duri, kako je škripal ključ v vratih. Videli so jo še, ko je stopala po podstenu mimo oken, njene korake so slišali še na trdem podstenu — potem pa je postalo tiho. Sedeli so ob peči in molčali in gledali na okna in so spremljali v mislih mater, ki je šla, da jim prinese iz mesta božičnih darov: obleko, žemlje, konjička in Bog ve, kaj še vsega lepega, ker v mestu je neizmerno dosti lepega in dobrega. . . Vsega jim prinese, česar želijo, po čemer hrepenijo. . . vsega jim prinese. . .

(Dolje na 2. strani)

Naše romanje v Lemont

(Konec)

V nedeljo je večina romarjev zgodaj vstala in emo bili v cerkvi že, ko so imeli frančiškani tam še svoje molitve. Navzoči smo bili pri več svetih mašah, ob 9 pa je bila maša po imenu Baragove zveze. Daroval jo je p. Sircelj, ki je tajnik Baragove zveze. Pridigo je imel pa Rev. Scherlinger, predsednik zveze, ki pastiruje tam, kjer je deloval škof Baraga. Naštevaj je velike zasluge Baragove med Indijanci, ki so bili takrat še divjaki. Upajmo, da ga bo božja Previdnost potrdila in

sov ti naši trpini. V hudji zimi jim ogenj v kolibi ni dosti zalege, ki je sicer gorel noč in dan na okornem ognjišču. Ležišča so imeli ob stenah in od ene strani jih je ogenj pekel, od druge strani so pa zmrzovali ob slabo zamašenih stenah kolibe. Nič ni bilo čudnega, če so komu lasje primrzli na plankam. Ampak na pomlad, ko so bili z delom gotovi in so dobili izplačan zaslužek, je bilo pa vse trpljenje pozabljeno. Tedaj pa vina na mizo, ki je ječala pod težkimi pestmi tesačev, ki so si dokazovali, da so dobro zaslužili, pa da bodo še prišli jeseni, ko bodo doma nekaj pristorili, sebi in na žernadi pri drugih, da se bo zaslužilo za sol in za tobak.

Torej nekako tako kot naši hrvatarij v starem kraju, bi bili morali mi priti domov, da bi vse že vnaprej zvedelo, da smo dobro opravili, zase in za naš Buick. Se reče, saj ne vem, koliko bi bili spravili skupaj. Mi dva s Tonetom bi bila že rešila svoje vlogo, za fante pa ne vem, če so v glasovih kaj Krajnci ali ne.

"Ze kar vidim, da ste dobro opravili," nas je ves blažen pozdravil Mr. Grdina, ko smo se kobilali iz avto. "Saj sem vedel, da boste."
 "Mislim, da smo," mu je potrdil gospodar Tone. "V petek jutraj bo že stal Buick pripravljen, da vas odpelje v Cleveland s popolnoma novimi pljuči, kaj ne, Bob?"
 "Aha," je rekel ta in nič več. V tem je pa ves kajne! Malo besed, pa veliko dejanja. Ne vem, če bo ta imel doma, napek pa ne bo, če bo.

Naš štabni narednik v pokoju je vzel tisto stvar za Buick v garažo in se kar takoj lotil dela in kakor je njegov oče Tone presodil, da bo stal Buick v petek jutraj maršberaj na dvorišču, tako je tudi bilo. Vso pot do Clevelanda je delal kot ura. Bob je bil deležen naše časti in hvale vso pot, kar mu sicer ni dosti koristilo, ker nas ni slišal.

"Mi družji," kakor pravijo Primorci, smo se podali pa v hišo k večerji, potem bo treba pa k slikovni predstavi. Mama so nas

ga pristela za svetnika. Škof Baraga je veliko žrtvoval za Kristusovo vero, veliko duš je rešil pogubljenja. Pravični Bog je pa dober plačnik, zato bo škof Baraga gotovo dobil krono v nebesih. Naša molitev je potrebna, da doseže to čast.

Da ne pozabim omeniti. V petek večer, takoj ko se je storil mrak, je bila slikovita procesija. Vsi številni romarji so se zbrali v vrste in vsak je imel prižgano svečo v roki. Lep prizor je bil, ko smo šli v procesiji tam okrog jezera in mimo spomenika škofa Baraga in dospeli do grote. Med potjo smo molili rožni venec. Vso okolico je zagrinjala tema, naše svečke so pa gorele in svetile romarsko pot. Naše duše so se radovali in v naših srčih je gorela živa vera do Kristusa Kralja.

Ko smo dospeli do grote, kjer kraljuje Marija v tiem kraju, smo opravili Marijine pete litanije. Pri groti je bilo več gg. duhovnikov, ki so peli litanije, romarji smo pa glasno odpevali, da se je daleč razlegalo po vsej okolici. Ta pobožnost prvega dne, ko smo prišli k Mariji Pomagaj na Brezje in z lučkami v temni noči, nas je tako prevzela in navdahnila v pobožnosti do Marije, nebeske Matere, da smo ves čas vse tri dni pobožno molili in se k Njej zatekali vedno. Upamo, da naše prošnje, za kar smo Marijo prosili na naših slovenskih Brezjah, ne bodo zastoj. Kdor se k Mariji zateka in njo pomoči prosi, ga ne zapusti.

Za zaključek teh velikih in lepih praznikov je bila pa krojna to, da je bil med nami najvišji predstavnik Cerkev, sam kardinal in nadškof čikaški, Samuel Stritch. V polnem kardinalskem ornatu je bil navzoč v petek ob 11, ko je bila slovesna vsa maša v groti. Daroval jo je č. g. kanonik Oman z leviti. Lep govor je imel p. Medci, ki je govoril o pomenu te slavnosti, ko praznujemo 1200 letnico pokristjanjenja Slovencev. Končno je pa govoril tudi sam Njegov Eminenca kardinal ter pohvalil Slovence in Hrvate, ki so toliko pretrpeli preganjanja zaradi svoje trdne vere. Toda kljub temu so ohranili svojo vero čisto. Mislim da si katoliški Slovenci lahko štejemo v izredno čast, da nas je obiskal sam kardinal in bil pozdravljen. Njegov govor je bil že priobčen v Ameriški Domovini.

V nedeljo, ravno opoldne so pa prišli naši vozovi, katere smo v lepem redu zasedli. Kakor smo se pripeljali tje, tako smo se odpeljali nazaj v treh busih proti Clevelandu. Skoro vso pot smo prepevali prelepe Marijine pesmi in naši glasovi so se razlegali po prostranih

poljih in travnikih. Litanije je vodil naš duhovni vođa, g. kanonik Oman. Tam sredi busa je sedel in vodil, ostali smo pa vsi glasno odpevali. No, pa saj smo imeli med seboj tudi izvrstne pevce, kot Frank Snyder, Joseph Vrček, J. Zimmermann, Miss Vicky Hočever, Miss F. Barle, Anton Valentič. Vsi so pevci od zbora Slovenije. Pa saj to ni bil navaden bus, to je bila potujoča cerkva, saj so bili zbrani tam sami goreči častivci Marijini, člani Zveze družtev Najsv. Imena iz Clevelanda. Na busih smo imeli pa tudi napis, da je lahko vsak čital, kdo se vozi. Napis se je glasil: Blessed Be The Name of Jesus — Cleveland Holy Name Societies. Pred vsem svetom smo se pokazali, kdo smo, od kod da smo.

Pot nazaj proti Clevelandu je bila zares prijetna. Na cestah je bilo zelo malo prometa. Pot široka in gladka, da je šlo 55 do 60 milj. Domov grede smo štirikrat ustavili in se nekoliko okrepčali. V Cleveland smo dospeli ravno o polnoči v nedeljo. Ob 12:30 sem bil že doma.

Tako smo vsi srečni prišli domov. Na vsakem busu je bilo po 45 oseb. Vsi smo zadovoljni in srečni in romanje v Lemont, bivanje tam tri dni na ameriških Brezjah, nam bo ostalo za vedno v spominu. Takša fina postrežba pri oo. frančiškanih, čiste in snažne sobe in spalnice, vse zares prvovrstno. Kuharice so vse prijazne, poznal pa sem samo dve: Mrs. Mary Horney in Mrs. Mary Hočever. Kot mladi tički sta hiteli sem in tja in stregli. Hrana je bila zares izvrstna. Vsak je vzel, kolikor je sam hotel in zmogel.

Frank Hočever, tajnik naše zveze sv. Imena in Frank Gliha, tajnik ml. pevskega zbora sv. Lovrenca, sta šla že 4 dni prej pred nami, da sta pomagala pri pripravih.

In tako je naše romanje v Lemont letos končano. Imeli smo lep duševni užitek. To naj nam da pobudo, da ostanemo zvesti člani družtev Sv. Imena. Delujmo neustrašeno za svoje principe. Spočetka nas je bilo res malo, toda v 10 letih nas pogledite. Naša družstva se lepo množijo, v številu naraščajo. S tem katoliškim kongresom v Lemontu smo pokazali, da nas ni več majhna peščica. Ponosni smo na to.

Zato pa tudi pridno delujmo pri svojih društvih in pri skupni zvezi. Pridimo vsi, kadar je oznanjena seja. Prihodnja bo v Barbertonu, O., na 27. julija. To bo prva taka seja tam. Katoliški fantje in možje naj bodo vedno skupaj, kadar gre za principe naše vere.

Vas vse skupaj bratsko pozdravljam,

Anton Meljač.

lepo pogostili in hazadnje pa me ne prav presenetili. Postavili so namreč predme skledo lepo dišečega pečenega krompirja. "Na, Jack," je rekla Mary, "ki si toliko govoril, da boste šli krompir peč, sem ti ga pa jaz spekla, da se ti bo želja izpolnila." Joj, če to ni bil surprise party, potem ne vem, kaj je. Spekla ga je kar v domači peči, pa je bil prav tak, kot bi ga spekla kje v gmajni na žerjavi. Lepo rumeno skorjo je imel, kot pohanje in vonj je dajal od sebe, kot ga mora dati to telesno dobro delo, če je pravilno skomandirano. Na vsa usta sem pohvalil našo skrbno gospodinjko, ki se je domislila name in mi tako meznansko ustregla. To reja ene točka iz mojega programa je bila s tem že rešena; preostajati samo še dve: vožnja s konji in pa pohod na slavni mil-lardski hrib. Morda bom pa res vse tri izpeljal, pa ko sem že obupaval, da bi jih, ker dozdej nisem videl še niti ene živali na Willardu, ki bi bila konju vsaj malo podobna, hojo na hrib so mi pa tudi že tako otadlali, da res ne vem, če bo kaj iz nje.

ČE VERJAMETE
AL PA NE.

Ko smo zavili na Debevečvo dvorišče, nas je že čakalo tam slavno občinstvo. To se pravi, tam na skladovalnici drv sta imela razpoložene svojega rojstva kosi Mr. Grdina in Jakšičev France, France je spuščal v zrak tiste umetne kolobarčke dima, Mr. Grdina jih je pa spremljal z očmi in sta tako oba imela dobro zabavo.

Ko je Bob zapremzal našo karo, je bil že pri nas Mr. Grdina, ki je menda uganil z naših zadovoljnih obrazov, da smo imeli po svetu velike uspehe. Smedeli, on ni mogel slutiti, da bi se z naših obrazov odražala prav tako zadovoljna sprava s tem svetom, pa bi bili naši pumpo za naš Buick ali ne, ker kolikor poznam sebe in našo družino, bi bili šli mi v Marshfieldu na likof v enem ali drugem slučaju. Razlika bi bi-

la samo ta, da bi enkrat pili iz zadovoljnosti, drugače pa iz obupa. To pa po grlu koncem konca ne dela absolutno nobene razlike. Edino, v čemer smo ga nekoliko polomili, je bilo to, da vzprieo uspešno ekspedicije naše nakupovalne komisije nismo od Willarda došli po cesti št. 1 pripe-li. Nobena beseda ne razlaga širši javnosti bolj temeljito veselje, ki gre kot lepo in ubrano petje, ki gre kot predstraža v veže in skozi okna hiš ob cesti. To sam vem še z Menišije, kadar so prihajali na pomlad domov naši hrvatarij, ki so rožljali v žepih z goldinarji in pelt ter vriskali, da jih je vas slišala že sem od Cerknice. Takoj smo uganili, da so hrvatarij dobro opravili čez zimo tam v slovanskih šumih in da bo kmalu pri Bonacu teklo od miz. Njih žene so naglo metale v lonce gnjati ali krače, da bo "on" po hudi zimi imel eno pošteno večerjo potem, ko je vso zadovoljna sprava s tem svetom, pa bi bili naši pumpo za naš Buick ali ne, ker kolikor poznam sebe in našo družino, bi bili šli mi v Marshfieldu na likof v enem ali drugem slučaju. Razlika bi bi-

sovi naši trpini. V hudji zimi jim ogenj v kolibi ni dosti zalege, ki je sicer gorel noč in dan na okornem ognjišču. Ležišča so imeli ob stenah in od ene strani jih je ogenj pekel, od druge strani so pa zmrzovali ob slabo zamašenih stenah kolibe. Nič ni bilo čudnega, če so komu lasje primrzli na plankam. Ampak na pomlad, ko so bili z delom gotovi in so dobili izplačan zaslužek, je bilo pa vse trpljenje pozabljeno. Tedaj pa vina na mizo, ki je ječala pod težkimi pestmi tesačev, ki so si dokazovali, da so dobro zaslužili, pa da bodo še prišli jeseni, ko bodo doma nekaj pristorili, sebi in na žernadi pri drugih, da se bo zaslužilo za sol in za tobak.

Torej nekako tako kot naši hrvatarij v starem kraju, bi bili morali mi priti domov, da bi vse že vnaprej zvedelo, da smo dobro opravili, zase in za naš Buick. Se reče, saj ne vem, koliko bi bili spravili skupaj. Mi dva s Tonetom bi bila že rešila svoje vlogo, za fante pa ne vem, če so v glasovih kaj Krajnci ali ne.

Jakob K. Heer:

Berninski kralj

ROMAN S ŠVICARKEGA POGORJA

"Ali vidiš čudež, Marko?" Na modrem čadu megle, v katero se skrivnostno izgublja dvojni potok, se vidi senca gugajoče se brvi, in na senci stojita njuni senci, glavi jima pa obdaja kakor glorijski sončni obstrat.

"Sonce, sonce, oklenilo je naju v isti obod luči!" Tako vriska Cilgija. "In kakor naju družijo sonce, tako hočeva v njegovih luči ostati za vedno skupaj!"

Naslonila je svojo glavo na njegovo ramo, in poljubila jo je na čelo, in ona je zardevajoče dovolila.

Pred njima leži ledenik Morteratsch v sijaju milega jesenskega dneva, in za njim plamenišne snežnobeli vrh Bernine v nasičeno sinjino neba. Nadzemljaska luč sije z njegovih snežnih sten na ledenik, ki počiva kakor praviljena podoba v neomeževano čistem polkrogu zimskih vrhov.

V mogočnih kopah zamodrelega ledu kipi Morteratsch do Isole Perse, izgubljenega otoka, in ga obdaja, in poleg otoka se dviga čudovito ledeno mesto, z zatrepji, slemenji, oboki in mostovi in zevajočimi ulicami, in bela in azurna luč sanjavo utripa po molku tega začaranega sveta.

Tiho se vdajata zaljubljenca mogočnemu vtisu te podobe in stojita tesno skupaj.

Tedaj spreletaj silno bobnenje mrtvo mesto, skoraj kakor grom.

"Ledenik govori," pravi Marko.

"Dragi, ali poznaš pravljico, ki trepeti tam notri od časa do večnosti?" vpraša Cilgija nežno in resno.

"Poznam jo, toda rad jo čujem iz tvojih dragih ust," odgovori on. Ona pa odgovori: "Vsi, ki se ljubijo, bi morali poročiti od tega ledenika in si jo priklicati v spomin! Poslušaj Marko!"

Sedla sta na obsvetljeno skalo pred ledenikom.

Cilgija pripoveduje: "Tam, kjer grmi in vzdihuje zdaj ledenik, se je razprostirala naj-

lepša planina Engadina. Mladi pastir Aratsch, ki je pasel na njej svojo čredo, je ljubil lepo, bogato deklico iz Pontresine. Njeni trdosrčni starši pa te ljubezni niso trpeli. Tedaj je odšel Aratsch, potem ko mu je bila mladenka obljubila večno zvestobo, kot vojaški najetnik v benečansko službo. Na ladji se je boril proti Turkom, v kratkih letih je postal stotnik, in delež na plenu ga je obogatil. Njegov dogovorjeni čas mu je potekel in odpustili so ga z velikimi častmi. Ko se je pa vrnil s svojimi zakladi zopet v Pontresino, je bilo deklet nevesta drugega, Aratsch je zapustil vse svoje imetje, odšel na planino in nihče več ga ni videl. Mladenka pa ni našla nobenega miru več. V dekliski lepoti je hodila po planini navzgor, navzdol, trkala na stene; ali niste videli moškega Aratscha, Dobrotno je blagoslovljala planšarjem mleko in celo po svoji smrti se je prikazovala še dolgo let v pohlevni prikupnosti in tihi tožbi. Nekega dne ji je pa pokazal trdosrčni planšar vrata. Zdal se je verjela, da je njen ljubi mrtev in je dejala: Prav, apustila se bom torej tudi jaz k njemu in planina naj premine! Tedaj so zabobnle ponoči gore, ledene grmade so pokrile pašnik in so nasule iz ledenega slojpa spomenik nad ljubečim se parom. Tam pri otoku Persa počivata v čudoviti modri razpoki na skali. Potoki, orgle ledenika, jima pojo, godba polni veže in prevzema mladenki, mo srce z neizmerno ožnostjo, zakaj ona ne ve, kako blizu je svojem ljubljenu. Nekeč jo bo Bog v svoji dobroti rešil iz njenega hrepenenja. Toda samo kratek, kratek dan bo planina zopet zelenela in bo ta zaljubljenca smela hoditi po njej. Zakaj naslednji dan bo konec sveta."

Cilgija je umolknila globoko resna in močno prevzeta. Plamen notranjega ognja je gorel v črnomodrih Paltramovih očeh.

"O Cilgija, Cilgija, kakor mladenka iz Pontresine bi te moral iskati in moje ime izginiti v ledenikih, ako bi —"

"Ne izgovori strašne besede!" je prosila Cilgija. Potegnila ga je k sebi in njune ustnice so se našle v prvem poljubu ljubezni.

Sreča ju je vodila mimo ledenika v jesenski sončni svetlobi med mogočnimi gorami po lepi Berninski dolini navzgor. Stopala sta, ne da bi opazila, enakomerno kakor po taktu pesmi.

Prišla sta do Berninske kočje pod donebnimi visokimi zidovi Diavolezze — Nragovice. Med vrati je stal navidez nekakšni divji mož in pozdravil.

"To je vodja potov," je dejal Marko, "in opravlja težavno službo. S svojimi tovariši se prebija, kadar grozi v gorah nesreča, dan in noč skozi me-teže in viharje, svari, rešuje."

— Glava brez misli je kakor trdnjava brez posadke.

Soba v najem V najem se odda opremljena soba za 2 osebi. Vprašajte na 1213 E. 74 St. spodaj med 6 in 8 uro zvečer.

Cementna dela Izdelujem vsakovrstna cementna dela, kot dovoze, pločnike, hodnike. Delo trpežno in cene v vašo zadovoljstvo.

Leo Troha 22031 Miller Ave. Euclid, O. Tel. IV 2494 (Mo. Thur. x)

1947	JULIJ	1947
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

JULIJ

27. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ priredi piknik na Močilnikarjevi farmi.

27. — Gospodinski klub SDD na Prince Ave. priredi piknik na prostorih Doma zapadnih Slovencev na 6818 Denison Ave.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došlo preko Trsta)

(Nadaljevanje s 1 strani)

ro navado in tako živi izraz katoliškega verovanja.

Da bi javnosti dokazali, da je to "ljudstvu" vse in prav, so komunisti priredili pred zagrebško katedralo demonstracije svojih najetih "tovarišev." Ta najeta družila je pod vodstvom komunističnih pravokopila: "Zahtevamo, da se še enkrat sodi nadškofa Stepinca." "Doli z rimskim hlapcem!" "Proč s politično rimsko cerkvijo!" "Živela hrvaška narodna Cerkev!"

NOV PROCES? — Komunistom je silno neprijeten nadškof Stepinac. Oni so ga sicer zaprli, toda ljudje ravno zato, ker je zaprt, še več nanj mislijo. Partizani so pozabili, da bi nadškof Stepinac na Hrvaškem mnogo manj pomenil, če bi sedel v škofijiški palači kot pa ko sedi v ječi. Sedaj govore in tudi pišejo o novem procesu proti njemu. Zdi se, da je to samo pritisk, da bi se nadškof pomiril z vlado. Pa jim manevr ne bo uspel.

NAVDUŠENJE ZA TITA. — Kdor bere jugoslovanske komunistične liste, bi mislil, da je v Jugoslaviji vse naravnost navdušeno za Tita in njegov režim. Zmeraj berete o obnovi, o udarnikih, o tekmovalcih, o petletnem planu, o ljudskih slovesnostih Titu na čast, o medaljah za velike zasluge. Če to prebirate, bi mislili, da ljudstvo kar na migljaj od zgoraj vse uboga, kar je Titova volja. Pa je v resnici precej drugače.

Iz zagrebškega komunističnega "Vjesnika" vidimo, da ljudstvo v resnici vse skriva pred titovci, kar more. Ko so popisovali ovce, so Hrvatje takoj prikrivali te živali, da je morala posebna komisija dognati, kaj je resnica. Dognali so, da so na otoku Pagu prijavili samo 22,493 ovce, bilo pa jih je 32,242. Na otoku Krku so jih prikrili v navdušeno tisoč, na Rabu pet tisoč. V zadržkem okraju so dognali, da je 22,000 ovac več kot je prijavljeno in v tuzlanskem celo 30,000.

Tako se kmet po celi državi dejansko neprestano bori proti komunistom, ki samo pobirajo. Toda v listih se piše o ljudskem navdušenju. Ljudje po

svetu pa bero vladne samospelne in verjamejo. Tu pa tam pa celo v komunističnih listih prodre resnica na dan. Takole prikrivanje živali, ki ga mora komunističen list opisati, opiše resnične razmere v Jugoslaviji.

TUDI TO PREŽIVIMO. — Toda ljudje se tolažijo, da bo tudi to minilo. Staro Bosanko je vprašal uradnik Ozne, koliko je stara. Ona mu odgovori: "Ne vem natanko, toda preživela sem mnogo. Preživela sem sultana in Franca Jožefa, preživela Petra in Aleksandra in poglavnik Paveliča, pa upam da bom tudi to, kar je danes."

ODPRI SRCE, ODPRI ROKE ...

(Nadaljevanje s 2 strani)

"Da bi se mama le vrnila kmalu!"

Zunaj je bilo mrzlo. Nebo je bilo oblačno. Megla, ki je ležala ves večer po dolini, se je dozdevala danes redkejša in proznejša. A mrzlo je bilo, bril je sever.

Anka je imela tenko obleko in veter ji je pihal skozi, kakor bi bila ogrnjena s pajčevinom. Do kože ji je šlihl mraz, do kosti. Včasih ji je zapihalo nasproti, da jo je zaskrbelo v obraz, kakor bi zblodo z iglami, kakor bi vrezalo z britvijo. Globoko jo je vrezalo, v meso, v kosti, do mozga.

Da bi se ogrela, je stopala krepko, naglo. Zemlja je bila mrzla, da je stopala kakor po steklu, po šipah. Včasih ji je vrnega spodranila — Anka se je nesla košarico — in je zakrilila z njima po zraku, da se je obdržala pokone. Šolne je imela stare, iz prejšnje zime. Obdrgnjeni so bili in tenki, zavilo jo je v začetku zeblo tudi v noge.

Hitela je, ker ji je bilo mrzlo in ker se ji je mudilo, da se vrne čimprej domov k deci. Nagla hoja jo je polagoma ogrela. Ko je začutila v nogah in po telesu gorkoto — tudi obraz se ji je ogrel in pordečil — ji je postalo pri srcu mehko, prijetno, nekako avelano.

"Sveti večer je nočoj," je pomislila — in misli so ji bile

lehke in gibčne — "In deci moram prinesiti obleke in daril. Lep sveti večer bo."

Domislila se je svetega večera pred letom in takoj se ji je polzgnubila radost, ki ji je ogrela za hip srce in misli. "Lani je še živel Miha! Kako lahko bi bil še letos med nami!" — Sedemindeset let je še imel za seboj, pa je moral leči v grob. Njo pa je pustil samo z deco, samo v siromaštvu in v skrbih in v trpljenju.

Domislila se je moža in svoje zapuščenosti in uboštva in kako trdo je ravnal z njo Žirovnik. "Zdal si upa! Vdova sem, brez pomoči in obrambe." In na srce in na vse misli ji je legla otožnost in bridkost. V očeh je začutila solze — veter je potegnil silneje, udaril jo je v lice, skoz obleko ji je šinil, z mrzlo roko se je doteknil gola telesa, da je zadrževala. Stresla je z glavo, da odžene trpke misli. Vzdihnila je z vzdihom, bridkim in vdanim obnemem, in se pospešila korake.

Segla je v žep in potipala, če je mošnjček še v njem, če ima še one goldinarje. Ko bi jih izgubila, kaj naj počne? A mošnjček je še bil v žepu in srebrniki še v njem. Ko se jih je doteknila, jo je spreletelo spet grenko in bolno. Spet se je spomnila Žirovnika. Ko bi bil pravičen, bi ji moral dati vsaj še enkrat toliko, in marsikaj bi mogla kupiti danes, čemur se bo morala zdaj odreči.

"Nesrečnež nima vesti in ne duše!"

Vzdihnila je in šla svojo pot. Ob cesti so stala posamezna drevesa. Belo so bila ogrnjena, opravljena v čudovito nežno, simpasto obleko, stikano hrččas ampak za praznike. Tih so stala ob cesti, zamisljena, kakor v sanjah.

Tupatam je tekla ob stezi potočec. Tam, kjer je prišel dol po travnikih. Pod cesto so mu bili izkopali rov, po njem se je zival skoz in je hitel med travniki spet dalje. A šumljali ti potoci niso, bili so mrzli. — Pod ledom je pač zakokotalo včasih tupatam, kakor bi se zdramila voda iz snega, se prestrašila, da je zaprta in vkleknjena in bi se vzpela ni zagnala s silo proti ledu, da ga predrje, da ga stre in vrže raz sebe.

A ledeni pokrov se ni ganil, le zaškrpalo je včasih v njem — dolgočasno mu je bilo morebiti in pusto v ti zimski tišini in vzdihnil je, da bi slišal vsaj svoj lastni glas.

Anka je slišala te vzdihne, a se ni menila zanje. Hitela je. Prihajala je mimo hiš, mimo posameznih posestev in je šla skoz večje vasi. Iz dimnikov se je kadilo. Ob studencih so stale dekle in zajemale vodo. Po dvoriščih se je sprehajala perutnina, kje ob hiši ali ob hlevu je zalajal pes. Lajal je in je pohitel proti cesti, a ob plotu se je ustavil, zabevskaj

še nekolikokrat in se vrnil na vežni prag, k hlevu ali v listnjak.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Človek božji, ki čitaš to Meškovo povestico, kaj bi rad storil pri tej priči? Ali se ti ne zdi, da bi stopil v tisto bajto, kjer čakajo nežna deca na svojo mater, da jim prinese iz mesta ponošene obleke in žemelj in še kaj? Ali se ti ne zdi, da bi hotel vsega tega in takega natresti otrokom v bajto, da ne bi tako težko čakali na mater? ?

Ali se ti ne zdi, da bi rad stopil tudi za Anko na mrzlo cesto in bi jo ogrnil s toplim plaščem, pa ji tudi stisnil kak goldinar, morda toliko, za kolikor jo je prikrajšal krivični žirovnik — da bi mogla kaj več nakupiti lačni in strgani deci? Zavedajoč se, kajne, koliko dobro delo bi storil, če bi mogel napraviti kaj takega.

Vem, tega ne moreš. Toda zavedaj se, da je med BEGUNCIN IN BEGUNKAMI dosti takih čakajočih otrok, neprestano čakajočih, in dosti takih mater, ki noč in dan ugrabijo, kje bodo dobile kaj za svojo lačno deco. Ker se ne moreš usmiliti Anke in njene dece v tej povesti, usmili se beguncev in daruj za LIGO! — Zaplot.

Pričakovanje

France Kunstelj, (Nadaljevanje)

"Maks! ..." se je razlegnilo po hiši. Cilka je skočila predenj, mati je vstala s klopi, oče se je zganil in dvignil trdno glavo.

"Tako pozen? Kod si se zamudil?" je mati podhrtevala od presenečenja, iz oči so ji privrele solze, pa si jih ni obisrala.

"Dober večer!" je Maks molil roko, ko je položil kovčeg na tla. Pa glas mu je trepetal. Cilka je to prva začutila. In ves drugačen je bil Maks, kakor si ga je predstavljala, seve, dolgo ga že ni videla. Nič več ni bil tako rdeč v lica, oči so se ji zdele čudno vdrite, obraz košen, izpit. Tako spremljen je Maks. Delo, da trdo delo človeka spremeni. In skrbi tudi, da, te še bolj.

"Bi že popred prišel, pa —" se je trudil, da bi govoril, kakor je v mislih nemara že bogve kolikrat povedal. Oči vseh so se uprle vanj. Kakor da so ga poklicali na odgovor, ki bo znal tako težak, grozotno težak. Pa nočoj, ko bi ne smelo tako biti. Na sveti večer ...

Mati si je otrla solzo, ki ji je silila iz oči. Zdal se je tako nanaglom prestrašila sinovega glasu, da se ji je zvrtilo pred očmi.

"Kaj je?!" se je zavzela Cilka, ne da bi se ozrla v očeta, ki se je tam za pečjo opiral ob klop in poskušal vstati. Žan in Kati sta se spogledala. Kaj je Maksu, da ne more govoriti? Pa zdaj, ko je prišel od tako daleč nočoj, ko je sveti večer?

"Mati, tole so mi naredili v bolnišnici —" je zahalpal iz razboljenih prsi, zadnje besede so se mu trgale, kakor da mu jih je nekdo ruval iz srca. Vsi hkrati so se ozrli v roko, ki jim jo je pomolil. Bila je le-sena. V bolnišnici so mu jo odrezali. Ni kazalo drugače. To mu je dal gozd. Ko so podirali smreko, je enega zmečkalo. Maks je tudi oplazilo, pa jo je še srečno odnesel. Ali kasneje so ugotovili, da je roka strta. Maks je bolelo, grozno bolelo. Pa še najhujš zavoljo tega, ko so mu povedali, da z roko ne bo več delal.

(Konec prihodnjic)

Prijatelj's Pharmacy SLOVENSKA LEKARNA Prescriptions — Vitamins First Aid Supplies Vogel St. Clair Ave. in E. 68th

DELO DOBIJO

Ženske se sprejme SIVILJE za izdelavo finih prevlek za zglavnike in pa zavese. Morajo biti v tem že nekoliko izkušene. Plača od ure. Pokličite LI 9163. (143)

Wood Finishers

zapadna stran mesta. Stalno delo. Garantirana plača od ure in za delo od kosa

The F. Zimmerman Co. 2040 W. 110. St. (142)

MALI OGLASI

Lestvo kupim Kupim dvojno lestev, ki je še v dobrem stanju. Kdor jo ima in bi jo prodal, naj pokliče KE 6467. (141)

Furnezi

Novi furnezi za premoč, ogle ali piln goriko vodo ali paro. Resetting \$15 — členjenje \$5 premenjamo stare na olje Thermostat

Chester Heating Co. 1193 Addison Rd. — EN 0487 Govorimo slovensko (x)

Preskrbljena bodočnost Sprejme se v službo gospodinjstvo za dober slovenski dom. Voda bi samostojno gospodinjstvo pri mali družini. Za pravo katoliško žensko je to dobra služba do smrti. Ima svojo sobo in vse udobnost v prijazni hiši v lepem kraju Clevelanda, blizu cerkva in prometnih zvez. Plača po dogovoru. Katero zanima, naj piše na Ameriško Domovino pod šifro "gospodinja." (142)

Hiša naprodaj Moderna, 6 sob bungalow, v Euclidu, O. Lastnik odide iz mesta. Pokličite kadar hočete IV 7090. (141)

Pohištvo naprodaj Rabljeno pohištvo naprodaj in sicer peč, orodje, električna žaga. Pokličite v ponedeljek, sredo ali petek zvečer tel. LI 4166. (142)

30 let izkušnje

Poštena postrežba v korist lastnika in kupca, z mnogostrožnimi zadovoljnimi odjemalci. Ako želite prodati ali kupiti, in zanesljivo postrežbo, pokličite

George Strainic REALTOR

Lastnik East Shore Realty Co. 778 E. 185th St. IV. 6561 KE 4120 (July 21, 23, 25)

Nove bančne ure

Iz urada slovenske North American banke so naznanja, da bo v glav. banki in podružnicah od 28. julija naprej vpejlan novi bančni poslovni čas. Banka ne bo ob sobotah popolne več odprta. V nadomestilo bo pa odprta v sredo popoldne, dočim je bila dozdaj zaprta. Vse tri banke bodo odprte pa tudi v petek večer za poslovanje od 6 do 8.

Nova podružnica na 93. St. in Union Ave. bo odprta v soboto 2. avgusta. (148)

Fina farma naprodaj

Obsega 65 akrov, 7 sob hiša, klet, furnez, toilet in kopalnica, nov hlev, kokošnjak, kolarica, nov traktor, sadilec za koruzo, vsakojako orodje, 12 Guernsey krav, 2 bika, 1 konj, kokoši.

Lastnik proda ali zamenja za grocerijo in mesnico. Za podrobnosti vprašajte

George Strainic 778 E. 185 St. IV 6561 KE 4120 (July 21, 23, 25)

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Narodnem Domu,

6419 ST. CLAIR AVENUE,

POSILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje, vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema take zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

MAKE

ONE DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are— Patent, Easy and Convenient to take. Economical. Each One-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule contains the full body's daily quantities of five vitamins, whose requirements in human cells have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements all the rest of the day. That's CONVENIENCE. Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for ten days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC. Elkhart, Indiana

Walter Ogrosky, ki se s svojo družino n. more vseliti v hišo, ki si jo je kupila zadnjega marca, je zapeljal svoj avto pred policijsko postajo v Clevelandu in tam prebil noč s svojo družino. Da so posušili plenice za malega Walterja, so napeli vrvi od enega do drugega metra.

BELI MENIHI

Povest iz prve polovice XII. stoletja

pisal IVAN ZOREC

"Kaj pa, če se ti ponuni tu di ona?"

"Viljemu je zaročena že iz mlada, ne more se ponuniti!"

Vendar se je nekoliko zamislil. Zakaj se mu hči tako brani ženina?

Tudi Šumbržanu so misli šle svojo pot; na glas je vprašal: "Kaj torej bi mi svetoval? Domov pojdem."

"Hlače obleci, z menihi se zbogaj!" je Pankracij zagodrnjal.

Nobene mu ni vedel vrtni, nepotolažen in neposvetovan je klamal po slabih potih proti Šumbrgu.

Medtem se tudi njegova žena Ana ni mogla pomiriti. Tlačanska samovoljnost in meniška nagajivost, Ambroževa neumnost in moževa nemarnost, vse to jo je strašno bilo.

Ko je mož odšel v Žužemperk, je poklicala valpta in mu velela:

"Na Trlepovino pojdi, če si za kaj, in odnesi Lizo! Branil ti nemara nihče ne bo, gospodar je gotovo na sejmu."

Valpet je odbral tri hlapce in šel.

"Kdor bo kaj silil v nas, ga kar prebodite!" jih je spotoma učil.

"Tudi gospoda Ambroža?" so se birači spogledovali.

Rekel ni več ne take ne take, le z roko je zamahnil in se nejevoljno namrdnil.

XVI.

Liza se je navadila novega doma, skrbno mu je gospodinjila. Kar je dala v skledo, je bilo dobro in tekovito. Gospodaru in družinčadi je bila prav po volji; tudi Katarina jo je videla rada. Liza ji je znala potreti prav vseeno.

"Res, prav, da je tista one od hiše," je bolna gospodinja kmalu opomnila stari Trlepki. "Ni prava ni bila, previsoko se je že nosila."

"Delavna pa je Marijana bila, delavna," je stara nekoliko vlekla.

"O, tudi Liza je neki pridovna in spešna za vsako delo. In sirota je, in rešila se je malopridnega valpta, in pohlevna je in rada pri hiši."

"Da bi le ostala za dolgo," se je stara vdajala. "Ni lepo za hišo, če si preveč prebira posle."

Liza je tisto dopoldne bila v hlevu in molzla. Prijetno ji je bilo čepeti v somraku in z glavno ob kravjem vampu vdihovati sladkobni vonj prsečega mleka. Krave so jo poznale že

vse. Tale sivka je krotka, kar obližuje se, če jo pobožajo po vratu ali pošegeteš za rogom; tistale maroga je nekoliko huda, renči in puha, če se ji približaš, šele pest mrve jo pomiri; prav prijazna je dimka, prežvekuje in gleda stran, ko jo molžeš; le rdečka tamle je ob molži muhasta; brca, stopica in se umika, vime jo nemara boli.

Trlep je blizu doma oral za oves, Kopic mu je vodil voli. Žival je bila od truda vsa zadihana in slinasta, ni se še navadila hudemu delu, na vrzatih se je oddihovala in nerodno obračala. Po razorih so racale vrane, v hosti so na ves glas peli ptički, sonce je sijalo, lep dan je bil.

Kopic je mencil in iskal, kako bi rekel, naposled je zinil: "Gospodar, za žensko vem, ki bi me marala."

"Ponjo pojdi, čas je pravi; če se ženijo ptički, zakaj se ti ne bi?"

"Ko bi še vi šli z menoj," je prosil.

"Kje si jo izteknil? Kakova je?"

Povedal je, kar je vedel po gospodu Ambrožu.

"Kaj je sam še ne poznaš? I, kako bom pa snubil, če ne vem, ali ti bo všeč?"

"Bo, bo; tudi marala me bo."

"No, le stoj, po praznikih bova stopila."

Kopic je bil ves živ. Vedel je, kje je tista, ki mu je prava po meri, in se mu je zdelo, da ne prebo več brez nje... In čast Bogu. Očetu nebeske mu — da se le gospodar ne upira... Od hvaležnosti bi bil najrajši pokleknil pred Trlepjo, svet bi bil obrnil zanj, taka strahovita moč je plala po njem.

"Samo z opatom se boš še prej moral pomeniti," je Trlep malomarno rekel. "Tudi on mora dovoliti."

"Ju!" je Kopic zatulil od strahu. "Do opata si pa ne upam."

"Še nikomur ni storil nič zalega, tudi tebe ne bo zlasal," se

je Trlep poredno smehljaj.

"Lepo vas prosim, opravite tudi to vi!"

"No, bom pa, če ni drugače," se je vdal in tudi naveličal počasne orje. "Žival je pretrudna, nehajva za danes."

"Hoji!" je velikan dobrovoljno zarenčal in izpregel voli. "Poskusiva sama!" je prijel za pluzne in potegnil.

"Ne nori, glej ga!" se je gospodar smejal in za brazdo komaj š lovil drevo, tako spešno ga je Kopic vlekel. "Nehaj, grdo je, da bi s človekom oral!"

"E, kaj!" se je Kopic priku-poval. "Saj ni težko, kar dajva!"

Po cesti je pritekel pastir, ki ga je hlapec poslal s sejma, in ves zasopel povedal, kaj je Primož svetoval.

Trlep je molčal, Kopic je tiho renčal. Novica ga je presenetila.

"Ali sem iti nazaj?" je pastir prosil, v sejem se mu je mudilo.

"Le," mu je gospodar dovolil. "Ali je dosti živine?"

"Pravijo, da je že več let ni bilo toliko."

"Anti bosta težko prodala," je vedel. "V ceno ne prodajata, rajši priženita domovi!"

Pastir se je obrnil, da bi šel.

"Kopic, kako se boš otepal muh, ko repa nimaš?"

Kopic ga ni poslušal. Trlep je gledal v tla.

"Naj ti povem že zdaj," je gospodar velel silnemu Kopicu, "ubiti ne smeš nikogar, če bi s Šumbrga res prišel kdo, samo zapodi ga, da veš!"

"Kogar se bom priteknil danes, bo ob tisti priči mrzel!" je velikan nevarno renčal.

"Ne pritikaj se ga! Kaj si pozabil, da na stiški gosposčini ne sme biti poboja?"

"Če se branim in ga trčim preveč, ne morem pomagati."

"Nikar, ti pravim! Opat bi ti naprtel cerkveno kazen. In da tak v cerkev ne smeš, vendar veš. Kako bi se potlej ženil? Pod smreko, ka-li?"

To je prepričalo Kopica in ukrotilo. Orala sta dalje in molčala. Kopic si je v mislih slikal nevesto velikanko in ženitev z njo; Trlep se je smehljaj, češ, kaj se mi mara, kar dva takale hrusta bom imel, ko še tista velikanka pride na Trlepovino; prebito bosta zalegla pri delu in povsod. Gradu in njegovih biračev zaradi Lize se

ni bal prav nič.

A prav tačas se je valpet z birači tiho priholil in oprezno ozrl. Liza je s polno kablico mleka stopila iz hleva. Joj, ustrašila se je, da se zavpiti ni mogla.

"Zdaj pa le hitro k meni na konja!" ji je valpet sikaje ukazal. A ko ga je vsa odrevenela le gledala, je skočil s konja in jo popal kakor kragulj pišče.

"Joj! Pomagajte!" je zavpila na ves glas in se uprla, kolikor je mogla.

"No, pomagaj mi kdo!" se je tudi on zdaril na birače, ki so obsedeli na konjih.

"Na pomagaj!" je Liza še hoje vpila in se ga otrsela, ga praskala in brčala.

Trlep in Kopic sta zaslišala krič in na ves splav pritekla. Tudi vaščani, kolikor jih je bilo doma, so privreli in vsak je imel kaj v rokah.

"Stoj! Kaj hočeš?" je Trlep zarjul in popal toporišče, ki se je sušilo ob drvarnici: tudi Kopic je že pobral težak kol in se nameril, da bi udaril.

Valpet in birači so vedeli, da se jim ni bati poboja, prehude so cerkvene kazni, ki jih strogi opat naprti prav trdo; napirali so sulice in čakali, sami

niso vedeli, kaj.

Liza je pobrala prazno kablico in se umeknila na vežni prag, tu je obstala vsa v strahu, kaj bo.

"Česa se drzneš na mojem svobodnem domu?" je Trlep, ves blede od togote, zarohnel na valpta.

"Po tlačanko Lizo sem prišel," je valpet sopihaj in si brisal krvaveči obraz, ki mu ga je Liza opraskala.

"Kdo ti je velel?"

"Kaj ti mar?"

"Zakaj z orožjem in birači, če ti je pravica?"

"Tlačanko sem, pa mir besedi!"

"Kdo ti je dal pravico do nje?"

"Naša je!"

"Ne več, zdaj je stiška!"

"Zvežite jo, na konja mi jo dajte!" je valpet ves rdeč ukazal biračem, pa dedci so se gledali in obotavljali, Kopica so se bali in hudega Trlepa.

"Kopic, pokaži jim pot!" je tudi Trlep ukazal.

Velikan je poprijel kol in zarenčal, valpet in birači so odskočili in pobegnili.

Trlep se je malo zagledal v tla, blede je bil, potlej pa popeljal soseda tlačana in mu ve-

lel:

"Precej zdajle steci v Stično, patru opatu natanko povej, kar si videl in slišal!"

Tlačan je skočil, Trlep se je obrnil in tiho vprašal Lizo:

"Ali ti je kaj storil?"

"Samo ustrašil me je."

"Nič ne maraj, saj ga ne bo več," se ji je nasmehnil in mimogledoma se je h Katarini, da bi jo pomiril, če se je plašila.

Katarina je spala, pri njej je bila njegova mati. "Ni dobro," je šepetala, "že nekaj dni prav dosti spi in je skoraj nič ne boli."

Oblila ga je še večja bledica kakor prej zunaj, usta so se mu zgenila, oči zalile s solzami.

"Kaj je bilo?" je mati vprašala, da bi mu dala drugih misli. "Gledala sem skozi okno. Kaj so birači hoteli?"

Povedal ji je in mati je očitajče vzdihnila:

"Prav treba ti je bilo še tega!"

Ko se je tlačan vrnil iz Stične, je povedal:

"Pater opat je bil hud in nejevoljen, dejal je, da ste vsega tega krivi vi sami."

Trlep je stisnil pesti in škrtal z zobmi. "Ne vdam se, še ni-

komur se nisem nikoli vdal!" Šumbržan je tisto popoldne res prišel do opata.

"Za aniverzarij — ustanovne maše bi se rad zmenil z vami," je hinavčilo, da bi ga spravilo v dobro voljo. "Saj veste. Turjačani imamo grobnico v vaši cerkvi."

"Prav," je opat mirno priklimal in ga pogledal z dolgim pogledom.

"Maša naj se opravlja vsako leto po trideset dni zaporedoma, med mašo naj na oltarju vselej gori štiri in dvajset sveč."

"To je zelo nenavadno," se je opat upiral.

"Prav to je: svet naj ve, da se maša bere za Turjačane!"

Opat je odmajeval z glavo in pobešal oči.

"Ali je greh?" je grof vprašal.

"Ničemurno je, a to je greh."

"Velik?"

"Ni smrten."

"Če ni, naj se zgodi, kakor sem rekel."

"Saj pravim, ničemurnost na oltarju je vendarle greh."

"Kolikor je pregrešna, jo bom lahko zagovarjal pred Bogom. Saj Bog ve, da sem grof, ne meščan ali celo tlačan..."

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

V BLAG SPOMIN

TRETJE OBLETNICE SMRTI PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

Pfc. John Simoncic

ki je dal svoje mlado življenje za domovino dne 21. julija 1944

Tri leta v tuji zemlji že počivaš, ljubi sin in brat predragi zdaj bivaš vrh višave jasne, kjer ni trpljenja ne vojske, tam solnce sreče Ti ne ugasne, ker tam vlada presrečni mir.

Zalujoci ostali:

JOHN in FRANCES SIMONCIC, starši
JOAN in MILDRED URBANIA, sestr

Cleveland, O., 21. julija 1947.

NOVICE... z vsega sveta

NOVICE... ki jih potrebujete

NOVICE... ki jih dobite še sveže

NOVICE... popolnoma nepristranske

NOVICE... kolikor mogoče originalne

NOVICE... ki so zanimive

vam vsak dan prinaša v hišo

AMERIŠKA DOMOVINA

Povejte to sosedu, ki še ni naročen nanjo

Fire-Smoke Sale!

ALL FURNITURE
STOCK DRASTICALLY
REDUCED!

Factory Distributors

3503 St. Clair Ave. HE 6811

CARLING'S

needs men

for
BOTTLING DEPT.

40 hours per week
Steady Work
Age 25 to 45

Apply
PERSONNEL OFFICE
BREWING CORP. of
AMERICA
93rd & QUINCY

V BLAG SPOMIN
SEDME OBLETNICE SMRTI
PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR
POZABLJENEGA SOPROGE

Dorothy
Sober

ki je za vedno izdihnila svojo
blago dušo dne 21. julija 1940.

Sedem let spiš v grobu,
v kraju večnega miru;
enkrat bomo se združili,
prosi za nas pri Bogu.

Zalujoci ostali:

SOPROG in SORODNIKI.
Cleveland, O., 21. jul. 1947.